

Raadsavond	11 januari 2021
Zaaknummer	12302
Portefeuillehouder	P.C. van der Wereld-Verkerk
Opsteller	M. Spreij
Onderwerp	Initiatief Tulpensteiger afgezet tegen toetsingskader Braassemboulevard.

Beslispunten

Voorgesteld wordt een keus te maken uit één van onderstaande scenario's, waarmee het college een vertrekpunt heeft voor het vervolgproces.

1. Om toch invulling te kunnen geven aan de ambities van intensieve recreatie langs de Braassem het voorliggende initiatief van de tulpensteiger als uitgangspunt nemen. Dan bekijken hoe dit met zo min mogelijk aanpassingen omgevormd kan worden tot iets wat past binnen het toetsingskader.

of

2. Constateren dat na het gevoerde participatietraject en met het daaruit voortgekomen toetsingskader, geen ruimte is om door te gaan met voorliggende initiatief van de tulpensteiger. Dit betekent dat een nieuwe weg ingeslagen moet worden om te bekijken hoe intensieve recreatie aan de Braassem vorm en invulling kan krijgen.

Inleiding

Zoals bekend is er het nodige te doen geweest over de Braassemboulevard/ Tulpensteiger. Het initiatief, gebaseerd op het project "Tulpen vertellen", had vorm en invulling gekregen tot en met een subsidietoekenning, een aanbesteding en gunning en vergunningaanvraag. Met de verdergaande concretisering van de plannen echter ontstond er de nodige discussie in de samenleving en in de raad. Hieruit bleek dat participatie onvoldoende vorm had gekregen en de beelden over wenselijk, passend en aansluitend bij de ambities uiteen liepen. Na een stevige discussie met de raad is afgesproken om een stap terug te doen in het proces. Er zouden meer mensen betrokken en bevestigd moeten worden en aan de participanten zou meer ruimte geboden moeten worden dan alleen het meedenken over drie elementen (de hoek ten opzichte van de dijk, de kleur en de hoogte van de steiger) van het voorliggende plan.

Deze participatie heeft inmiddels plaats gevonden. Samen met omwonenden, initiatiefnemers en andere betrokkenen is bekeken welke beelden passen bij de invulling van intensieve recreatie aan de oevers van de Braassem. Deze beelden en verwachtingen zijn naast elkaar gezet en hiermee is het toetsingskader opgesteld, dat aan uw raad is voorgelegd ter besluitvorming. Dit toetsingskader is het resultaat van een uitvoerig participatietraject. Dit geeft houvast en richting voor de beoordeling van plannen en initiatieven voor intensieve recreatie op deze plek.

Vervolgstappen

In de raad is destijds gesteld dat eerst ingezet zou moeten worden op een goed participatieproces om daarna te bekijken wat de mogelijke consequenties zijn voor het voorliggende plan van de Tulpensteiger.

Tijdens de laatste participatiebijeenkomst is aangegeven dat er met de opbrengsten van de participatie een toetsingskader gemaakt zou worden. En dat na het opstellen, aanbieden en vaststellen van dit afwegingskader Braassemboulevard door de raad, het eerder gepresenteerde initiatief, de aanlegsteiger met uitkijkpunt, aan dit toetsingskader zou worden getoetst.

Oorspronkelijke context Tulpensteiger / Tulpenboulevard

Voordat we nu met het toetsingskader in de hand opnieuw kijken naar de plannen inzake Tulpenboulevard, is het goed om nog even de oorspronkelijke context te schetsen.

Door diverse ondernemers en de Stichting Kaag en Braassem Promotie was de notitie 'Tulpen vertellen in Roelofarendsveen' opgesteld. De ideeën in de notitie gingen over ruimtelijke ingrepen op drie schaalniveaus:

- Route (kleine schaal): Over de gehele route worden accenten aangebracht in het asfalt in de vorm van tulpen aan de dorpszijde van het pad.
- Verblijf (middelgrote schaal): Op een aantal plekken wordt het bestaande meubilair vervangen door markant meubilair in de vorm van de tulp.
- Landmark (grote schaal): Eén multifunctionele landmark wordt toegevoegd aan de kade en in de plas: verblijf, uitzicht, aanmeren, spelaanleiding, etc. Qua schaalniveau reageert het object op de watertoren met tulp in het centrum van Roelofarendsveen.

Dit alles sloot aan bij de ambitie om langs de oevers van de Braassem invulling te geven aan intensieve recreatie. Dit is toen uitgewerkt in een inrichtingsplan, waarin bepaalde onderdelen specifiek benoemd zijn, zoals een Tulpenboulevard, een uitkijksteiger Tulp, een picknickbank Tulp en een asfaltprint in de vorm van een tulp. Op basis van de notitie en inrichtingsplan is er subsidie toegekend vanuit de Leidse Ommelanden. Met een bijdrage vanuit het RIF en cofinanciering vanuit de gemeente zou er in totaal € 350.000 beschikbaar kunnen komen. Dit was het maximaal beschikbare budget voor het verdere ontwerp én de uitvoering.

Hierna heeft een aanbesteding plaatsgevonden. Aan verschillende marktpartijen is gevraagd om aan te geven hoe zij voor het beschikbare budget van € 350.000 in 'design and construct' de volgende objecten zouden kunnen realiseren:

- Uitkijksteiger Tulp
- Twee picknickbanken Tulp

Waarbij ook nog is aangegeven dat van deze twee onderdelen de prioriteit uitgaat naar de uitkijksteiger Tulp. Hierop zijn meerdere offertes ontvangen en uiteindelijk is overgegaan tot gunning en werden de eerste stappen gezet om een en ander te gaan realiseren.

Dit was het moment waarop duidelijk werd dat partijen elkaar gemist hadden in het proces, en er verschillende beelden waren ontstaan. Toen is besloten tot een nieuw en gedegen participatieproces.

Initiatief Tulpensteiger afgezet tegen nieuw toetsingskader

Als we de eerdere plannen met betrekking tot tulpensteiger en picknickbanken, uitgewerkt door de partij aan wie gegund is, nu langs het toetsingskader leggen, concluderen we het volgende. Het toetsingskader biedt een kapstok voor de plannen en ook ruimte voor een uitkijkpunt, maar daarbij is aangegeven dat dit in hoogte niet meer dan drie meter boven de kruin van de dijk uit mag komen. Dit betekent dat het oorspronkelijke plan van de Tulpensteiger hier **niet** zonder meer in past.

Om het voorliggende initiatief te laten passen binnen het toetsingskader, moeten er de nodige aanpassingen in de tekeningen gedaan worden. Onze inschatting is dat deze aanpassingen aanzienlijk zijn en verder gaan dan alleen hoogte, breedte en kleur aanpassen. We kunnen op basis van de ingediende plannen verdere gesprekken voeren met de partij aan wie destijds gegund is om te bezien hoe de voorliggende plannen om te buigen zijn naar iets wat binnen het toetsingskader valt. Hierbij moeten we echter de volgende kanttekeningen maken.

- Destijds is specifiek het "design and construct" van een uitkijksteiger uitgevraagd. Met een toetsingskader nu in de hand waarbij een uitkijkpunt maximaal drie meter boven kruinhoogte van de dijk mag komen, ligt er een andere situatie voor. Zoals gesteld verwachten wij dat er fundamentele aanpassingen nodig zijn om een en ander passend te maken aan het toetsingskader. Dit betekent dat afgeweken wordt van de oorspronkelijke uitvraag bij de aanbesteding. Het dan één op één verder onderhandelen met de gegunde partij, past niet binnen de aanbestedingsregels. Op basis van het nu voorliggende toetsingskader zou er een nieuwe aanbesteding op de markt gezet moeten worden. Als deze weg niet gevolgd wordt, is er gerede kans dat partijen hiertegen bezwaar aantekenen.
- Als er ingezet wordt op een gesprek met de gegunde partij om te bezien hoe de plannen met zo min mogelijk aanpassingen (om binnen aanbestedingsregels te blijven) toch geschikt gemaakt kunnen worden, speelt er ook een ander punt. Als het al zou lukken om één en ander te laten passen binnen de oorspronkelijke aanbesteding, is de vraag in hoeverre recht gedaan wordt aan het participatietraject. Eerder was al geconstateerd dat er weinig draagvlak was voor de voorliggende plannen. Als uitkomst van het participatietraject is nu het toetsingskader tot stand gekomen. Het doorgaan met of voortborduren op het oorspronkelijke initiatief zal in ieder geval in de beleving van de participanten op gespannen voet kunnen staan met het gevoel serieus genomen te zijn in het participatieproces. Hiermee komt de geloofwaardigheid van de gemeente ook onder druk te staan, in ieder geval in de beeldvorming van veel inwoners.
- Los van de te kiezen weg zullen er sowieso aanpassingen aan de plannen gedaan moeten worden en nieuwe tekeningen gemaakt moeten worden. Daarnaast zal er een nieuwe vergunning aangevraagd moeten worden. Eén en ander betekent in ieder geval dat er niet op korte termijn gestart kan worden met de realisatie en dit maakt

dat niet voldaan kan worden aan de randvoorwaarden voor de eerder toegezegde subsidie. Deze zal daarmee naar alle waarschijnlijkheid dan ook komen te vervallen.

Hoe nu verder

Met het toetsingskader als opbrengst van een intensief participatietraject enerzijds heeft de gemeente nu een instrument in handen om invulling te kunnen geven aan de ambitie (MRSV en Omgevingsvisie) om een intensieve recreatiezone te ontwikkelen langs de Braassemboulevard. De plannen uit het "Tulpen vertellen-initiatief" en dan met name de plannen met betrekking tot de Tulpensteiger, kennen een wat ongelukkige voorgeschiedenis en zijn daarmee beladen geworden. Ondanks het feit dat er aan het verder uitwerken van dit initiatief zeker de nodige haken en ogen zitten, zou dit echter wel een vorm kunnen zijn om toch op redelijke termijn invulling te kunnen geven aan intensieve recreatie aan de oevers van de Braassem. Daarom heeft ons college ervoor gekozen om dit dilemma aan u voor te leggen en van uw raad te horen welke lijn voorgestaan wordt:

1. Om toch invulling te kunnen geven aan de ambities van intensieve recreatie langs de Braassem het voorliggende initiatief van de Tulpensteiger als uitgangspunt nemen. Dan bekijken hoe dit met zo min mogelijk aanpassingen omgevormd kan worden tot iets wat past binnen het toetsingskader.
2. Constaten dat na het gevoerde participatietraject en met het daaruit voortgekomen toetsingskader, geen ruimte is om door te gaan met voorliggende initiatief van de tulpensteiger. Dit betekent dat een nieuwe weg ingeslagen moet worden om te bekijken hoe intensieve recreatie aan de Braassem vorm en invulling kan krijgen.

Voor beide scenario's geldt dat er op dit moment niet aan te geven is of hiervoor middelen beschikbaar zijn. De verwachting is dat de eerder toegekende subsidie, gezien de vertraging in het project, niet meer beschikbaar is. Maar aan de andere kant is voor nieuwe plannen ook nog geen beeld hoe deze gefinancierd zouden moeten worden.

Tot slot

Terugkijkend op dit traject zijn er verschillende lessen te leren. Over het algemeen geldt dat vraagstukken die te maken hebben met een algemeen belang, zoals deze steiger, of sociale woningbouw of skeave husjes, op gespannen voet kunnen staan met belangen of beelden van afzonderlijke inwoners. Participatie zal in die gevallen moeten gaan over het vaststellen van het algemeen belang en daar in de participatie de kaders voor vaststellen.

In dit specifieke geval, een initiatief vanuit de samenleving (de Tulpensteiger), is de participatie/informatie aan de voorkant onvoldoende doordacht en uitgewerkt. Er waren vooraf geen kaders over wat er onder "intensieve recreatie" verstaan kan worden. De uitwerking van intensieve recreatieplannen heeft mede daarom de nodige weerstand opgeroepen. Er waren (en zijn misschien nog steeds) verschillende beelden over wat we nu verstaan onder intensieve recreatie.

Met het nu voorliggende toetsingskader, voor het beschreven gedeelte van de Braassemboulevard, ligt er een resultaat van een participatietraject. Verdere uitwerking van welke plannen dan ook zullen hieraan getoetst worden. Het bestuur blijft er voor gaan om intensieve recreatie langs de oevers van de Braassem mogelijk te maken. Ondanks het feit dat er altijd partijen zullen blijven die intensieve recreatie zien als een onwenselijke ontwikkeling. Het algemene belang van de gemeente met de ambitie om invulling te geven aan intensieve recreatie, zal in dat geval zwaarder wegen.

Conclusie advies

Voorgesteld wordt om op basis van het nieuw vastgestelde toetsingskader nu een keus te maken uit één van beide bovengenoemde scenario's hoe verder te gaan met ontwikkelingen rondom de Braassemboulevard.

Roelofarendsveen, 29 december 2020
Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
M.E. Spreij mr. K.M. van der Velde-Menting

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Concept model Braassemboulevard
- Leeswijzer
- Ingekomen reacties